

Tisková zpráva

30. července 2021

MOSTY U JABLUNKOVA OSLAVÍ V SRPNU 400 LET OD VZNIKU OPEVNĚNÍ ŠANCE

Mosty u Jablunkova právě slaví: Zřejmě v červenci 1621 bylo vybudováno obranné opevnění Velká šance (také Jablunkovská šance či jen opevnění Šance). Ve své době sloužilo obraně obchodní stezky i oblasti, dnes je to turistická atrakce. „*Rozhodli jsme se 400. výročí náležitě oslavit šňůrou akcí na konci prázdnin – konkrétně se ty hlavní akce odehrají večer 20. a po celý den 21. srpna. Připravena bude šou improvizovaného divadla, přímo na opevnění pak celodenní soubor akcí, které mj. připomenou historické momenty. Již 1. srpna jsme spustili zábavnou hru s názvem Velká šance pro pěšáka, která účastníky historií opevnění a jeho dobývání provede a která vychází z populárního geocoachingu. V neděli 1. srpna začala také tematická fotovýstava v Gorolském informačním centru,*“ přiblížil starosta obce Ondřej Niedoba.

Jako první se v neděli 1. srpna spustí geolokační hra pro celou rodinu s názvem **Velká šance pro pěšáka**. Aplikaci si zájemci stáhnou do svých mobilních telefonů z adresy qr.geofun.cz/602 – nejprve aplikaci Geofun a poté hru „Velká šance pro pěšáka“. Start je možný od chaty Skalka nebo od Gorolského informačního centra. Účastníci mají za úkol pomoci najít Vilémovi jeho ztracený pluk a zachránit mu tak život. (Více o hře v samostatné TZ.)

Oslavy 400. výročí vzniku **Velké šance** zahájí v pátek 20. srpna v 17:30 vystoupení Divadla improvizace ODVAZ z Ostravy, inspirované bude samozřejmě historií opevnění kolem Mostů u Jablunkova. Šou se odehraje v kulturním domě PZKO. Vstupné zdarma.

V sobotu 21. srpna od 11:00 hodin je na programu **ŠANCEFEST** přímo na opevnění **Velká šance** v Mostech u Jablunkova. Historický program zahrne ukázky života v posádce – vojenské i životní situace, nebude chybět jarmark, dílničky pro děti, ale taky slavnostní salvy k výročí. Diváci se budou moci projít interaktivní expozicí v Návštěvnickém centru. Vystoupí Górole, kapela Ragojka, Bohuš Matuš, kapela Sagar, Adam Ďurica a další. V doprovodném programu si diváci mohou užít soutěž ve vaření guláše nebo společné vyřezávání. Vedení města předá na akci ceny významným osobám Mostů u Jablunkova. Den moderuje DJ Lowa. Vstup je zdarma.

V sobotu 21. srpna odpoledne vyhlásí město také vítěze fotografické soutěže věnované právě historii jablunkovské **Šance**. Fotovýstava prací poběží od 1. srpna do 8. října v Gorolském informačním centru v Dřevěnce na Fojtství.

Praktické informace: Bude zajištěna kyvadlová bezplatná doprava z Mostů do místa konání sobotních akcí. Resp. tam lze dojet na kole či dojít pěšky díky geolokační hře s názvem Velká šance pro pěšáka. Akce se budou řídit platnými protiepidemickými opatřeními.

Historie:

V 16. století byl vybudován pás opevnění proti Turkům, který se táhl podél slezské zemské hranice. Před staletími Šance bránila cizincům ve vstupu do Jablunkovského průsmyku a dále do země. Dnes láká k návštěvě turisty i místní. **Jablunkovská šance** představuje typický (a v Česku zároveň dnes unikátní) příklad opevnění prostoru horského přechodu.

System opevnění budovaný na jižní a jihovýchodní hranici Slezska od 16. do 19. století se nachází na území tří států – České republiky, Slovenské republiky a Polska, především v okolí **Jablunkovského průsmyku** (551 – 605 m. n. m.). Již od pravěku tudy vedla obchodní stezka, od středověku byla nazývána měděnou – dopravovala se tudy především ruda z hornouherských dolů. Od 16. století nabýval průsmyk na významu jako strategický i vojenský bod a hlavně turecké nebezpečí se stalo impulsem k vybudování první pevnosti ve Svrčinovci – Staré šance (1578).

Velká šance vznikla v období třicetileté války, a to buď v roce 1621, nejpozději však v 1626. V 17. století byla šance posílena a přebudována **do tvaru pravidelné hvězdy** a následně prohlášena za **zemskou pevnost** chránící jablunkovský průsmyk. Dodnes se zachovaly **příkopy s valy**, obranný příkop a zbytky hradeb původního opevnění.

Celý komplex opevnění byl několikrát zdokonalován. Na **počátku 18. století** (1724 – 1729) byl pak přebudován radikálně: Znovu byly postaveny brány, prachárna, kasárna, skladiště a jiné potřebné budovy (např. pekárna). Rozšířeny byly také zemní valy a stěny příkopu byly zpevněny kamenným zdivem. Celý prostor opevnění zabíral plochu cca tří hektarů. Tato přestavba dala Šanci **podobu, jejíž pozůstatky lze obdivovat dodnes**. Jsou vidět zřetelné valy a příkopy, je stále patrný hvězdicovitý tvar opevnění, vyčištěný od náletových keřů a stromů. Poslední úpravou opevnění prošlo v roce 1808 za tehdejšího velitele pevnosti **plukovníka Martinice**.

Více také na www.sancefest.cz

Akce pořádá obec Mosty u Jablunkova. Finančně projekt podpořili Moravskoslezský kraj, Ministerstvo kultury ČR.

Kontakty pro další informace o akcích i hře:

Marketingová Agentura Orange s.r.o.

Boleslavova 15

709 00 Ostrava-Mariánské Hory

Markéta Uherková

telefon +420 724 350 401

marketa.uherkova@o-range.cz

Projekt „400 let opevnění Velká šance“ je spolufinancován z rozpočtu z Moravskoslezského kraje v rámci dotačního programu Program podpory aktivit v oblasti kultury v Moravskoslezském kraji na rok 2021, z individuální dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje a Ministerstvem kultury v rámci dotačního programu Podpora regionálních kulturních tradic.

HISTORICKÉ
OPEVNĚNÍ
ŠANCE

Milujeme hory. Ctíme tradice.

Moravskoslezský
kraj

MINISTERSTVO
KULTURY